

Obsah

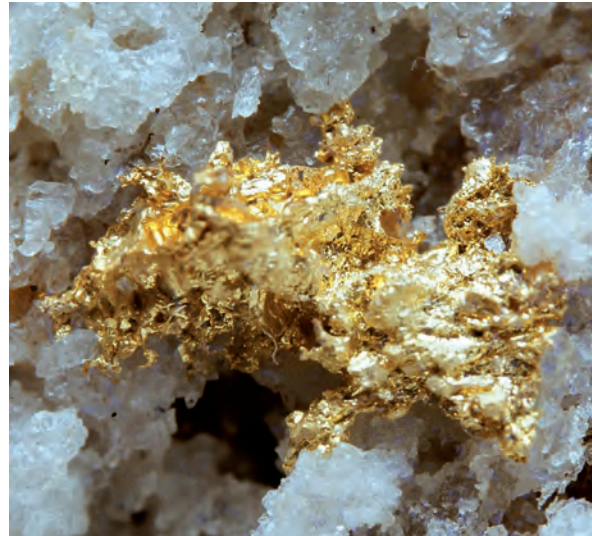
K historii mapování výskytů zlata	3	21-24 Klatovy	45
Hlavní zdroje pro sestavení map	4	21-42 Nýrsko	46
Literatura	6	22-11 Přeštice	47
Seznam prognózních oblastí zlatonosné mineralizace.	7	22-12 Březnice	48
Vysvětlivky k mapám výskytů zlata	7	22-13 Nepomuk	49
Listoklad map výskytů zlata v České republice		22-14 Blatná	50
1:50 000	8	22-21 Příbram	51
03-11, 03-12 Frýdlant	9	22-22 Sedlčany	52
03-23 Harrachov	10	22-23 Mirovice	53
03-41 Semily	11	22-24 Milevsko	54
03-42 Trutnov	12	22-31 Sušice	55
03-43 Jičín	13	22-32 Strakonice	56
11-12 Kraslice	14	22-33 Kašperské Hory	57
11-14 Cheb	15	22-34 Vimperk	58
11-23 Sokolov	16	22-41 Písek	59
11-32 Lázně Kynžvart	17	22-42 Bechyně	60
11-41 Mariánské Lázně	18	22-43 Vodňany	61
11-42 Manětín	19	22-44 Hluboká nad Vltavou	62
12-13 Jesenice	20	23-11 Vlašim	63
12-31 Plasy	21	23-12 Ledec nad Sázavou	64
12-32 Zdice	22	23-13 Tábor	65
12-33 Plzeň	23	23-14 Pelhřimov	66
12-34 Hořovice	24	23-21 Havlíčkův Brod	67
12-41 Beroun	25	23-22 Žďár nad Sázavou	68
12-42 Zbraslav	26	23-23 Jihlava	69
12-43 Dobříš	27	23-31 Soběslav	70
12-44 Týnec nad Sázavou	28	23-32 Kamenice nad Lipou	71
13-31 Říčany	29	23-33 Veselí nad Lužnicí	72
13-32 Kolín	30	23-34 Jindřichův Hradec	73
13-33 Benešov	31	23-41 Třešť	74
13-34 Zruč nad Sázavou	32	23-42 Třebíč	75
13-41 Čáslav	33	23-43 Telč	76
13-42 Pardubice	34	23-44 Moravské Budějovice	77
13-43 Golčův Jeníkov	35	24-31 Velké Meziříčí	78
13-44 Hlinsko	36	24-32 Brno	79
14-22 Jeseník	37	25-11 Hlubočky	80
14-23 Králíky	38	32-12 Volary	81
14-42 Rýmařov	39	32-22 České Budějovice	82
14-43 Mohelnice	40	32-23 Český Krumlov	83
15-11 Zlaté Hory	41	32-24 Trhové Sviny	84
15-13 Vrbno pod Pradědem	42	32-42 Rožmberk nad Vltavou	85
15-31 Bruntál	43	33-21 Slavonice	86
21-22 Holýšov	44		

Skládaná příloha – metalogenetická mapa zlata
Českého masivu

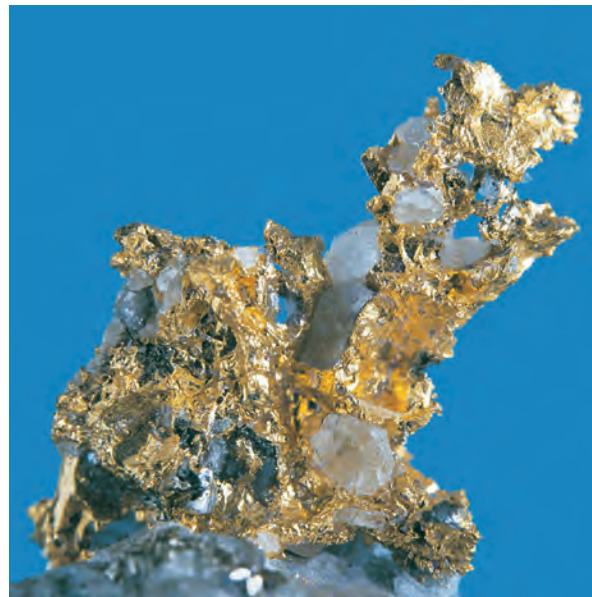
K historii mapování výskytů zlata

„Když všechna království světa zlatem vyschla, jediné Čechy za našich časů je zlatem úrodně zavlažují“. Tak hodnotil česká ložiska zlata přírodopisec a filozof Albert Magnus v roce 1250. Zlato postupovalo dějinami zemí Koruny české již od dob keltského osídlení ve 3.–1. století př. Kr. a ve 13. a 14. století bylo jedním ze zdrojů hospodářského a kulturního rozvoje českého státu. Pozdější pokusy o obnovu dolování neměly valné výsledky a rovněž těžba ve 20. století svým ziskem necelých 10 tun zlata byla pouhou desetinou jeho celkové produkce v dávné minulosti – ta podle odhadů dosahovala až 100 tun kovu. Možná více než polovina z tohoto množství pocházela z rýžovisek, která po mnoho staletí vydávala svoje bohatství podstatně snadnějším způsobem než pozdější dolování v podzemí primárních ložisek. Dnes už se v Česku zlato netěží, přestože zásoby ověřované rozsáhlým průzkumem v 70. a 80. letech minulého století několikrát převyšují jeho historickou produkci. V malých množstvích je však zlato stále přítomné v náplavech mnoha potoků a řek, odkud je dosažitelné pomocí pouhé rýžovací misky, tedy obdobně jako před více než dvěma tisíciletími. Láká tak nejen sportovní zlatokopy, ale i milovníky přírody, aby při troše umu a štěstí získali „svoji“ zlatinku a zároveň tak došli k poznání, proč zlato náleželo a stále náleží mezi drahé, nesnadno získatelné kovy – i přes současnou vysokou cenu zlata hodnota několika vyrýžovaných zlatých zrníček nepřevyšuje několik korun českých. Odměnou jsou tak zlatokopům spíše dovednosti ověřené při získávání zlatinek a dobré pocity z pobytu v přírodě.

Pro lepší informovanost amatérských rýžovníků zlata i občanské veřejnosti Česká geologická služba umožňuje v praktické zmenšené podobě vydání map výskytů zlata v České republice; původně byly jako výstup výzkumného úkolu *Zhodnocení prognóz zlata v Českém masivu* (P. Morávek et al. 1985) v originálním měřítku 1 : 50 000 dostupné pouze registrovaným zájemcům v archivu. Výzkumný úkol tehdy zahrnoval řadu studií a projektů ze 60. až 80. let minulého století. Jejich cílem bylo ocenění surovinových zdrojů a možností průmyslového využívání rud v České republice, kde tehdejší

Zlato ze štoly Mír na ložisku Zlaté Hory-západ má velikost 6 mm.

Zlato z Křížové žíly dolu Pepř v Jílovém u Prahy (délka 13 mm).

ekonomicky ztrátovou těžbu dotoval stát. Spolu s Ústředním ústavem geologickým v Praze se těchto prací zúčastnila řada dalších státních organizací, např. Geindustria Praha a Jihlava, Geofond Praha a Kutná Hora, Národní muzeum v Praze, Geologický průzkum Ostrava, Ústav pro výzkum rud v Kutné Hoře, Geofyzika Brno. Z původního počtu 161 map v měřítku 1 : 50 000 z celé České republiky obsahuje současný soubor pouze 78 map s pozitivními výsledky. Celkový přehled výskytů a geologické situace celého území státu znázorňuje mapa 1 : 500 000 ve skládané příloze.

Prvním rozsáhlým regionálně pojatým úkolem byla tzv. šlichová prospekce, realizovaná Ústředním ústavem geologickým, Geindustrií Jihlava a Geologickým průzkumem Ostrava od 60. let do poloviny 80. let minulého století (*Stopové a vzácné prvky. Českomoravská vrchovina*, I. Tenčík et al. 1970, *Revize šlichových anomálií*, P. Šponar et al. 1980, *Šlichová prospekce. Severozápadní Morava*, E. Albrechtová et al. 1984). Studium obsahů zlata v usazeninách vodních toků a jeho doprovodných minerálů bylo významnou částí projektu. Na výsledky vztahené ke geologické stavbě České republiky navazovala výzkumná studie Ústředního ústavu geologického *Přehledné prognózní ocenění rudonosných formací Českého masivu* (J. Vacek et al. 1983). Souběžně s touto studií bylo uskutečněno několik výzkumných projektů zaměřených na zlato, které se jeví jako jeden z možných, ekonomicky významných potenciálních surovinových zdrojů:

- projekt Ústředního ústavu geologického zaměřený na rozsyповé zlato v usazeninách karbonského stáří byl ukončen závěrečnou zprávou *Výzkum zlatonosti stratiformních formací Českého masivu* (J. Klomínský et al. 1980);
- projekt Geindustrie Praha věnovaný primárním zlatonosným ložiskům.

Souborné zhodnocení primárních a sekundárních zdrojů zlata na celém území České republiky byl cílem projektu *Zhodnocení prognóz zlata v Českém masivu* (P. Morávek et al. 1985). Závěrečná zpráva obsahovala jako jeden z hlavních výstupů mapy výskytů a prognóz zlata v měřítku 1 : 50 000, jejichž výběr ve zmenšené podobě je nyní předkládán veřejnosti.